

приклад для наслідування, і діють не в відповідності з власними цінностями, а як людина «з телевізора».

Отже, під час проведення АТО набуває особливого значення потреба у підвищенні медіакомпетенстності учасників бойових дій. Уміння ідентифікувати стратегії та епізоди маніпулювання свідомістю дозволяє підтримувати бойовий дух та зберігати спокій. Не менш важливою є медіакомпетентність демобілізованих з лав ЗСУ, які стикаються з великим потоком інформації після повернення з зони АТО і часто не в змозі розібратися і обрати адекватну поведінку.

Ульянов К., психолог-волонтер

СТРЕС-ПІДГОТОВКА ДО ГОСТРОГО БОЙОВОГО СТРЕСУ ТА ПРОФІЛАКТИКА НАСЛІДКІВ НЕКОНТРОЛЬОВАНОГО БОЙОВОГО СТРЕСУ, КУРСУ «БРОНЬОВАНИЙ РОЗУМ»

Виходячи з поняття про стрес як про системну, неспецифічну, адаптивну реакцію організму на нові умови, програма стрес підготовки базується на наданні курсантам максимального особистого досвіду знаходження в стресі, для вироблення та закріплення навичок контролю свого стану та взаємодії із іншими особами, які знаходяться в стані стрес реакції.

Отже: **стрес-підготовка** – це спеціалізований процес всебічного психофізичного навчання, спрямований на підвищення спеціальної та загальної стресостійкості, набуття курсантом навичок контролю стресового стану, та знань про загальні механізми впливу стресу на поведінку.

Задачі стрес підготовки – надати людині комплексні знання про закономірності реакції на різні типи бойового стресу, сформувані та закріплені навички контролю свого стану під час стресу, надати особистий досвід поводження з іншими особами, які перебувають в стані гострого бойового стресу, навчити долати наслідки хронічного бойового стресу, зменшити в подальшій бойовій ситуації вплив факторів стресу на поведінку людини.

Методи стрес підготовки:

Загальнопедагогічні, що включають словесні та наочні методи – лекція, де курсантам надаються знання про

бойовий стрес, механізми та закономірності розвитку стресового стану, приводяться результати досліджень в галузі. Бесіда та анкетування.

Практичні (специфічні для курсу «Броньований розум»), включають метод строго регламентованих фізичних вправ, в комплексі із рольовими тренінгами та елементами психологічного впливу.

Принципи стрес підготовки:

Принцип науковості – стрес підготовка курсу «Броньований Розум», заснована на знаннях з фізіології людини, об'єктивної психології, емпіричного досвіду зарубіжних спеціалістів та статистичних даних отриманих від військово службовців та співробітників силових відомств України, що пережили дію гострого та хронічного бойового стресу.

Принцип систематичності та послідовності- принцип вимагає, щоб знання, вміння і навички формувалися в системі, в певному порядку, коли кожен елемент логічно пов'язується з іншими, наступне спирається на попереднє, готує до засвоєння нового.

Принцип специфічності – вимагає кореляцію набуваних навичок із потребами професійної діяльності та умов роботи кожного типу курсанта (цивільний, комбатант, співробітник силових структур, польовий медик, тощо).

Принцип наочності навчання – курс «Броньований розум» оперує різноманітною матеріально-технічною базою, що дозволяє найбільш доступно демонструвати курсантам повноту тренінгових сценаріїв, та максимально швидко формувати навички оперування спорядженням, залучає технічні засоби навчання (аудіо, та відео матеріали).

Принцип поєднання різних форм організації навчання – стрес підготовка складається з двох рівно важливих елементів: теоретичної частини (курс лекцій) та практичної частини, яка складається з ряду фізичних вправ, розвитку фонових навичок та ситуативних тренінгів.